

עו"ד (רו"ח) אמיר גבאי

הודעת דוא"ל עבור:

עו"ד (רו"ח) ג'ק בלנגה, סגן נשיא לשכת רואי חשבון
בישראל ויו"ר משותף ועדת המסים

רו"ח אבי נוימן, סגן נשיא לשכת רואי חשבון בישראל
ויו"ר משותף ועדת המסים

חבריי המכובדים בלשכת רואי חשבון

3 עמודים כולל עמוד זה

25/02/2023

עו"ד (רו"ח) אמיר גבאי

25 בפברואר 2023

לכבוד

עו"ד (רו"ח) ג'ק בלנגה, סגן נשיא לשכת רואי חשבון בישראל ויו"ר משותף ועדת המסים

רו"ח אבי נוימן, סגן נשיא לשכת רואי חשבון בישראל ויו"ר משותף ועדת המסים

חברים מכובדים בלשכת רואי חשבון בישראל

באמצעות: דוא"ל

א.ג.ב.
שלום רב,

הנדון: נקודות לדין להצעת הממשלה ל"עצירת הגידול בהטבת המס במשיכת קצבה

פנסיונית בשנת 2025

1. הגדלת שיעור הפטור על קצבה מזכה לפי סעיף 9א לפקודה הצפויה החל מיום 1 בינואר 2025 משיעור של 52% לשיעור של 67% מתקרת הקצבה המזכה הינה חלק מ"הפטור הנוסף" הניתן לכלל מקבלי הקצבה המזכה שחצו את גיל הזכאות והוא אינו אלטרנטיבי לפטור על מענקי פרישה לפי סעיף 9(א7)(א) לפקודה ולכן לטעמי אין בסיס לטענה לפגיעה רטרואקטיבית.

2. הגנת ההסתמכות –

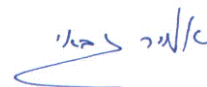
2.1. גימלאי שבחר במסגרת ביצוע הליך קיבוע זכויות בגיל הזכאות לשריין את הגדלת הפטור החל מינואר 2025 לטובת הכנסתו השוטפת מפנסיה - איני רואה איך תעמוד לזכותו הגנת ההסתמכות לאחר שהמיר סכומים צבורים בקופות גמל לקצבה לתשלום פנסיה חודשית למשך כל חייו כפי שאיני רואה איך תעמוד לזכות רוכש דירה להשקעה הגנת ההסתמכות לאחר שרכש דירה במידה ויבוטל הפטור על הכנסה משכר דירה למגורים וכפי שאיני רואה איך תעמוד לזכות משקיע בשוק ההון הגנת ההסתמכות לאחר שרכש מניות במידה ויוגדל שיעור המס על הכנסה מדיבידינד.

2.2. גימלאי שבחר במסגרת ביצוע הליך קיבוע זכויות בגיל הזכאות לשריין את הגדלת הפטור החל מינואר 2025 לטובת היוון כספים מקופת גמל לקצבה - אני כן רואה שתעמוד לזכותו הגנת ההסתמכות במידה וביצע הפקדות לקופת גמל לקצבה החל מיום 14 במאי 2012 – יום הפרסום ברשומות של תיקון 190 לפקודה מתוך ציפיה סבירה שיעלה בידו למשוך כספים אלו כהיוון פטור ממס עד גובה הפטור הנוסף המגיע לו החל מינואר 2025 (בכפוף לעמידה בכל התנאים להיוון).

עו"ד (רו"ח) אמיר גבאי

- 2.3. אוסיף כי ככל שאכן תעמוד הגנת ההסתמכות לזכות הגימלאי שבחר לשריין את הפטור לטובת היוון, אזי לטעמי יוכל הגימלאי שבחר לשריין את הפטור לטובת הפנסיה השוטפת – **לטעון לאפליה אסורה.**
3. "פטור זה הוא רגריסיבי ומשרת למעשה רק את בעלי קצבאות הפנסיה הגבוהות" – לטעמי אמירה זו אינה רצינית ומטעה. **פטור זה משרת גם את בעלי קצבאות הפנסיה הנמוכות יותר אשר נאלצים להמשיך לעבוד גם לאחר גיל הזכאות לצורך השלמת הכנסה ויש להם הכנסה נוספת מעבודה (חישוב סף המס עבורם בהתייחס להכנסה מפנסיה – שונה מהמתואר בהצעה).**
4. "מאחר שנכון להיום כמעט ואין פנסיונרים בקרנות הפנסיה החדשות אשר קצבתם גבוהה מספיק בכדי ליהנות מפטור זה" - **איך הגיעו לקביעה זו התלושה מהמציאות ?** מישהו בדק כמה מבוטחים ועמיתים מקבלים קצבה ובאיזה גובה מכל חברות הביטוח ומכל קרנות הפנסיה החדשות ?
5. "בנוסף כאשר מביאים בחשבון את קצבת הזקנה המשולמת מהמוסד לביטוח לאומי..." – להכניס לדיון את קצבת אזרח ותיק זה לא יותר מלהכניס לדיון "עז" וכל המטרה היא "לנפח" את ההכנסות המוצגות בהצעה. מה גם שעד גיל 70 יש מבחן הכנסות וחלק מהגמלאים אשר נאלצים להמשיך לעבוד לצורך השלמת הכנסה גם לאחר גיל הפרישה אינם זכאים לקצבת אזרח ותיק עד גיל 70.
6. **אנא קבלו התנצלותי על הניסוח ואם נפלו טעויות וחוסרים בשל החיפזון והדחיפות במתן התגובה.**

בכבוד רב,

עו"ד (רו"ח) אמיר גבאי

עצירת הגידול בהטבת המס במשיכת קצבה פנסיונית בשנת 2025

מחליטים

כחלק מצעדי הממשלה לביצוע התאמות לשם התכנסות למסגרות הפיסקליות לשנים 2025 עד 2027, ובמטרה לצמצם הקצאות רגרסיביות כך שחלוקת משאבי המדינה תהיה שוויונית יותר, לתקן את סעיף 9א לפקודת מס הכנסה כך ששיעור הפטור ממס על קצבה מזכה, אשר עומד בשנת 2020 עד 2024 על 52% יחול גם בשנת 2025 ואילך.

דברי הסבר

רקע כללי, נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

הטבות מס לחיסכון פנסיוני ניתנות בשלושה מועדים שונים: הטבת מס בשלב ההפקדה לחיסכון הפנסיוני, הטבת מס על רווחי ההון בשלב ניהול הכספים (צבירה) והטבת מס בשלב המשיכה של קצבה פנסיונית.

בשלב ההפקדה ניתנות הטבות מס בדרך של דחיית אירוע המס ביחס להפקדות המעסיק, עד לתקרות המנויות בסעיף 3(ה3) לפקודת מס הכנסה לגבי רכיב התגמולים הקצבתיים ו-3(ה3)(א1)-(ב1) לגבי רכיב הפיצויים. בנוסף, ישנה הטבה בדרך של זיכוי מס ביחס להפקדות העובד וזאת עד לתקרה כמפורט בסעיף 4א לפקודת מס הכנסה. בנוסף לכך, בשנות הצבירה, החיסכון הפנסיוני פטור ממס רווחי הון באופן מלא.

במועד משיכת הכספים יש להבחין בין שלושה רבדים כמפורט להלן:

1. קצבה מזכה או היוון קצבה - חלק הקצבה שנובע מתשלומים שנהנו מפטור ממס בשלב ההפקדה חייב במס במעמד המשיכה ("קצבה מזכה"). יחד עם זאת, סעיף 9א(ב) לפקודת מס הכנסה קובע כי הקצבה המזכה תהנה מהטבת מס בדרך פטור ממס בהתאם לכללים שנקבעו לכך.
2. קצבה הנובעת מתשלומים שחויבו במס במועד ההפקדה (להלן – **תשלומים פטורים**) – פטורה מס. יצוין שגם הרווחים על הפקדות כאמור ככל וימשכו בדרך של קצבה פטורים ממס.
3. היוון תשלומים פטורים – ההפקדות שחויבו במס ניתנות למשיכה בסכום חד פעמי והרווחים שנצברו ינוכה מס בשיעור 15%.

עד שנת 2012, הטבת המס במשיכת קצבה פנסיונית עמדה על 35% מהקצבה המזכה, עד לסכום התקרה של הקצבה המזכה הקבוע בסעיף 9א(א) לפקודת מס הכנסה. המשמעות של פטור זה היא כי הסכום המחושב כמכפלה של שיעור ההטבה בתקרת הקצבה המזכה, לא ייחשב כחלק מהכנסתו של הגמלאי לעניין הכנסתו החייבת במס.

החל משנת 2012 הוחל מתווה עולה של שיעורי הפטור, כך ששיעור הפטור גדל בהדרגה מ-35% עד לשיעור של 67% בשנת 2025, באופן הבא:

- (1) לגבי שנות המס 2012 עד 2015 – 43.5%;
- (2) לגבי שנות המס 2016 עד 2019 – 49%;
- (3) לגבי שנות המס 2020 עד 2024 – 52%;
- (4) לגבי שנות המס 2025 ואילך – 67%.

נכון לשנת 2023, תקרת הקצבה המזכה עומדת על סכום של 9,120 ש"ח. לפי תקרה זו, סך ההטבה עומד כיום על 4,742 וצפוי לגדול ל-6,110 החל משנת 2025. בהתאם להחלטה זו, סף המס לפנסיונר הזכאי לפטור בהתאם לסעיף 9א לפקודה במלואו, שממנו מתחיל תשלום המס, בשקלול נקודות הזיכוי ממס להן זכאי כל אזרח בישראל, יעלה עם השלמת המתווה מ-10,030 ש"ח לגבר ו-11,398 ש"ח לאישה, כפי שהמצב כיום, ל-11,205 ש"ח ו-12,573 ש"ח בהתאמה. בנוסף, כאשר מביאים בחשבון את קצבת הזקנה המשולמת מהמוסד לביטוח לאומי, אשר גם היא פטורה ממס, סף המס הצפוי הינו כ-13,698 ש"ח לגבר ו-14,873 ש"ח לאישה. משמעות הדבר היא שהכנסה בגובה זה של גבר ואישה בתקופת הגמלאות לא

תמוסה כלל. מעל הכנסה זו יופעלו מדרגות מס הכנסה רגילות, המתחילות בשיעור מס בגובה 10%. לאור האמור, פטור זה הוא רגרסיבי ומשרת למעשה רק את בעלי קצבאות הפנסיה הגבוהות.

יתרה מזאת, מאחר שנכון להיום כמעט ואין פנסיונרים בקרנות הפנסיה החדשות אשר קצבתם גבוהה מספיק בכדי ליהנות מפטור זה, נהנים ממנו כמעט באופן בלעדי פנסיונרים שהיו מבוטחים בפנסיה תקציבית או בהסדרי הפנסיה של הקרנות הוותיקות. הטבה זו מתוספת להטבות שונות אשר מהן נהנים בעלי הסדרי פנסיה מסוג זה, על פני בעלי הסדרי הפנסיה החדשה. מצב זה לא צפוי להשתנות בעשור הקרוב.

לאור האמור ולשם התכנסות למסגרות הפיסקליות בשנות התכנית התלת-שנתית 2025 עד 2027, מוצע לקבוע כי שיעור הפטור בשנים 2020 עד 2024 (52%) יחול גם בשנת 2025 ואילך, ולא יעלה לפי המתווה ההדרגתי הקבוע בפקודת מס הכנסה.

תקציב

קבלת הצעה זו צפויה להגדיל את הכנסות המדינה בסך של כ-700 מיליון ש"ח בשנה החל משנת 2025.

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם
אין.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא
אין.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה
עמדת היועץ המשפטי של משרד האוצר תצורף במסגרת חוות הדעת לממשלה לתכנית הכלכלית לשנים 2023 ו-2024.

תוכן עניינים

- א. שם החוק המוצע 2
- ב. מטרת החוק המוצע, הצורך בו, עיקרי הוראותיו והשפעתו על הדין הקיים 2
- ג. השפעת תזכיר החוק המוצע על החוק הקיים 2
- ד. השפעת תזכיר החוק המוצע על תקציב המדינה 2
- ה. השפעת תזכיר החוק המוצע על תקנים במשרדי הממשלה וההיבט המנהלי 3
- ו. להלן נוסח תזכיר החוק המוצע ודברי הסבר 3

תזכיר חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2023 ו-2024), התשפ"ג – 2023,

פרק ____: מיסוי (חלק א) 4

1. תיקון פקודת מס הכנסה שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת.
2. תחילה ותחולה פקודת מס הכנסה 4
3. תיקון חוק מס ערך מוסף 4
- דברי הסבר 4

תזכיר חוק ההתייעלות הכלכלית לשנות התקציב 2023 ו-2024), התשפ"ג – 2023, פרק ____ : מיסוי (חלק א')

תזכיר זה מיישם את החלטות הממשלה מיום 23 בפברואר 2023, והוא צפוי לעלות על סדר יומה של ועדת השרים המיוחדת לעניין התכנית הכלכלית לשנים 2023 ו-2024, לאחר המועד האחרון למתן הערות הציבור.

א. שם החוק המוצע

חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2023 ו-2024), התשפ"ג – 2023, פרק ____ : מיסוי (חלק א').

ב. מטרת החוק המוצע, הצורך בו, עיקרי הוראותיו והשפעתו על הדין הקיים

כחלק מצעדי הממשלה לביצוע התאמות לשם התכנסות למסגרות הפיסקליות לשנת 2025 עד 2027, ובמטרה לצמצם הקצאות רגרסיביות כך שחלוקת משאבי המדינה תהיה שוויונית יותר, לתקן את סעיף 9א לפקודת מס הכנסה כך ששיעור הפטור ממס החל על קצבה מזכה, על היוון קצבה ועל יתרת ההון הפטורה כאמור באותו סעיף, אשר עומד בשנת 2020 עד 2024 על 52% יחול, בכל מקום, גם בשנת 2025 ואילך.

מחקרים שבוצעו על ידי גורמי המקצוע בממשלה מעידים על כך שסך ההשפעות החיצוניות הקשורות לענף התיירות הזרה אינו חיובי ואינו מצדיק את החלת מע"מ בשיעור אפס בתחום זה. החלת מע"מ בשיעור מלא צפויה להביא לגידול של כ-1.8 מיליארד ש"ח בתוצר הריאלי של מדינת ישראל. אשר על כן, מוצע לתקן את סעיף 30(א) לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975, כך שלא יחול מע"מ בשיעור אפס על שירותים הניתנים לתיירים.

ג. השפעת תזכיר החוק המוצע על החוק הקיים

תיקון פקודת מס הכנסה [נוסח חדש];
תיקון חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975.

ד. השפעת תזכיר החוק המוצע על תקציב המדינה

תיקון פקודת מס הכנסה צפוי להגדיל את הכנסות המדינה בסך של כ-700 מיליון ₪ בשנה החל משנת 2025.

תיקון חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975, צפוי להביא לגידול של כ-1.8 מיליארד ש"ח בתוצר הריאלי של מדינת ישראל.

ה. השפעת תזכיר החוק המוצע על תקנים במשרדי הממשלה וההיבט המנהלי

אין.

ו. להלן נוסח תזכיר החוק המוצע ודברי הסבר

תזכיר חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2023 ו-2024), התשפ"ג – 2023, פרק ____ : מיסוי (חלק א')

פרק ____ : מיסוי (חלק א')

פרק ____ : מיסוי (חלק א')

1. בסעיף 9א בפקודת מס הכנסה¹ – תיקון פקודת מס הכנסה

(1) בכל מקום, במקום "67% יבוא" יבוא "52%";

(2) סעיף קטן (ז) – בטל.

2. תחילה ותחולה פקודת מס הכנסה תחילתו של סעיף 9א לפקודת מס הכנסה, כנוסחו בסעיף 1 לחוק זה, ביום כ' בטבת התשפ"ד (1 בינואר 2024), והוא יחול על הכנסה שהופקה מיום זה ואילך.

3. בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975², בסעיף 30(א), פסקה (8) – תימחק. מוסף

דברי הסבר

סעיף 1 ו-2

עד לשנת 2012, הטבת המס במשיכת קצבה פנסיונית עמדה על 35% מהקצבה המזכה, עד לסכום התקרה של הקצבה המזכה הקבוע בסעיף 9א(א) לפקודת מס הכנסה. משמעות פטור זה היא כי הסכום המחושב כמכפלה של שיעור ההטבה בתקרת הקצבה המזכה, לא ייחשב כחלק מהכנסתו של הגמלאי לעניין הכנסתו החייבת במס. החל משנת 2012 הוחל מתווה עולה של שיעורי הפטור, כך ששיעור הפטור גדל בהדרגה מ-35% עד לשיעור של 67% בשנת 2025. נכון לשנת 2023, תקרת הקצבה המזכה עומדת על סכום של 9,120 ש"ח. לפי תקרה זו, סך ההטבה עומד כיום על 4,742 וצפוי לגדול ל-6,110 החל משנת 2025. בהתאם להחלטה זו, סף המס לפנסיונר הזכאי לפטור בהתאם לסעיף 9א לפקודה במלואו, שממנו מתחיל תשלום המס, בשקלול נקודות הזיכוי ממס להן זכאי כל אזרח בישראל, יעלה עם השלמת המתווה מ-10,030 ש"ח לגבר ו-11,398 ש"ח לאישה. בנוסף, כאשר מביאים בחשבון את קצבת הזקנה המשולמת מהמוסד לביטוח לאומי, אשר גם היא פטורה ממס, סף המס הצפוי הינו כ-13,698 ש"ח לגבר ו-14,873 ש"ח לאישה.

נכון להיום, קצבתם של רוב מוחלט מקרב פנסיונרים בקרנות הפנסיה החדשות אינה גבוהה דיו בכדי ליהנות ממלא הפטור האמור ולמעשה רק פנסיונרים שהיו מבוטחים בפנסיה תקציבית או בהסדרי הפנסיה של הקרנות הוותיקות נהנים ממנו כמעט באופן בלעדי. הטבה זו מתווספת לשלל הטבות אחרות שמהן נהנים בעלי הסדרי פנסיה מסוגים אלה, זאת על פני בעלי הסדרי הפנסיה החדשה. מצב זה לא צפוי

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.
² ס"ח התשל"ו, עמ' 52; התשפ"ב, עמ' 247.

להשתנות בעשור הקרוב.

לאור האמור ובשל הצרכים הפיסקאליים של המדינה, מוצע לקבוע כי שיעור הפטור יעמוד על שיעור הנוכחי (52%) מעתה ואילך, ולא יעלה לפי המתווה ההדרגתי הקבוע כיום בפקודת מס הכנסה. למען הסדר, ולצורך החלת ההסדר המוצע על שנת מס מלאה, מוצע כי תחילתו של הסעיף יהיה בתחילת שנת 2024 והוא יחול על הכנסה המתקבלת ממועד זה ואילך.

סעיף 3

בישראל מונהג מס ערך מוסף (להלן-מע"מ) בשיעור אחיד, וזאת בשונה ממדינות רבות ב-OECD, שבהן נקבע מע"מ דיפרנציאלי המשתנה ממוצר למוצר. נוהג זה מייצל את גביית המס ומונע עיוותים שונים ועל כן זוכה באופן קבוע לשבחים בדוחות שונים של גופים בינלאומיים.

עם זאת, לכלל זה יש מספר מצומצם של חריגים אשר פטורים לגמרי מתשלום מע"מ או שחל לגביהם מע"מ בשיעור אפס. בין חריגים אלה נמנים גם שירותי לינה, שירותי השכרת רכב, שירותי הסעדה והדרכה ושירותי תיירות מרפא לתיירים זרים בישראל.

מחקרים שבוצעו על ידי גורמי המקצוע בממשלה מעידים על כך שסך ההשפעות החיצוניות הקשורות לענף התיירות הזרה אינו חיובי ואינו מצדיק את החלת מע"מ בשיעור אפס בתחום זה. בנוסף, החלת מע"מ בשיעור מלא צפויה להביא לגידול של כ-1.8 מיליארד ש"ח בתוצר הריאלי של מדינת ישראל.

בהתאם, מוצע לתקן את סעיף 30(א) לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975, אשר קובע את העסקאות עליהן יחול מע"מ בשיעור אפס, כך שפסקה (8) תימחק ולא יחול מע"מ בשיעור אפס על שירותים הניתנים לתיירים.